

Työssä eläkkeellä

VOIKO ELÄKKEELLÄ TEHDÄ TYÖTÄ?

Eläkkeellä ollessaan voi tehdä joko työsuhteista työtä tai osallistua työtoimintaan. Työn tekemiselle on olemassa erilaisia ehtoja ja rajoituksia, joihin kannattaa ensin perehtyä. Ehdot vaihtelevat eri tilanteiden mukaan.

Työhaluisen työkyvyttömyyseläkkeellä olevan henkilön ei tarvitse hallita kaikkia työllistymiseen liittyviä yksityiskohtia. Tämä opas on avuksi, jotta työtä haluava henkilö osaa kysyä oikeista paikoista asioita oikeilla termeillä.

SISÄLTÖ

Voiko eläkkeellä tehdä työtä?	2
Millaisella eläkkeellä olet?	3
Kuntoutustuki	3
Kelan työkyvyttömyyseläke.....	4
Ansiosidonnainen työkyvyttömyyseläke.....	6
Miten käy avustuksille, jos saa palkkaa?	10
Sairauspäiväraha.....	10
Asumistuki ja muut avustukset	10
Toimeentulotuki.....	11
Mistä hakea työtä?	11
Työllistymistä tukevat palvelut	13
Työkokeilu tai työhönvalmennus työpaikalla.....	13
Kelan työhön kuntoutus työkeskuksissa.....	13
Työvoimatoimiston palvelut eläkkeellä olevalle.....	14
Työtoiminta.....	14
Avotyötoiminta	15

MILLAISILLA ELÄKKEELLÄ OLET?

Jotta tietäisit, millainen työnteko on sinulle taloudellisesti mahdollista ja miten mahdollinen palkkatulo eläkkeeseen vaikuttaa, sinun tulee ensin tietää, millaisella eläkkeellä olet.

Työkyvyttömyyseläkkeitä ovat

- kuntoutustuki (= määräaikainen työkyvyttömyyseläke)
- täysi työkyvyttömyyseläke
- osatyökyvyttömyyseläke
- yksilöllinen varhaiseläke

Työeläkkeet voidaan jakaa kahteen ryhmään eläkkeen maksajan perusteella:

- 1) Kansaneläkelaitoksen (Kelan) työkyvyttömyyseläkkeisiin
- 2) eläkelaitosten työeläkkeisiin.

Kelan eläkettä saavilla ja eläkelaitoksen eläkettä saavilla on eri säännöt siitä, miten eläkkeen ohella voi tehdä työtä. Kumman otsikon alle kuulut, riippuu siitä, tuleeko suurempi eläkkeesi joltakin eläkelaitokselta vai Kelalta.

KUNTOUTUSTUKI

Kuntoutustuki on määräaikainen työkyvyttömyyseläke. Työkyvyttömyyden täytyy arvion mukaan kestää vähintään vuoden. Kuntoutustuen perimmäinen tarkoitus on palauttaa henkilö hoidon tai kuntoutuksen jälkeen takaisin työelämään. Kuntoutustuki myönnetään määräajaksi, jos työkyky on mahdollista palautua hoidon tai kuntoutuksen avulla. Jos välittömiä työelämään kuntoutumisen mahdollisuuksia ei ole, myönnetään työkyvyttömyyseläke toistaiseksi. Alle 25-vuotiaalle myönnetään aina kuntoutustuki.

Yleensä kuntoutustuella olevia henkilöitä koskevat samat ehdot kuin eläkkeellä olevia. Kuntoutustuella työllistyessään pitää asiasta ensin

keskustella hoitohenkilökunnan kanssa. Kuntoutustuella työllistyminen tulisi merkitä osaksi kuntoutussuunnitelmaa, sillä tavoitteena on, että työllistyminen tukee kuntoutumista.

Kuntoutustuen määrä vastaa normaalia työkyvyttömyyseläkettä, mutta työeläkelaitoksen kuntoutuspäätöksen saaneelle asiakkaalle maksetaan työkyvyttömyyseläkkeen määrä korotettuna 33 prosentilla aktiivisen kuntoutuksen ajalta. Kansaneläkkeenä maksettua kuntoutustukea saava voi saada kuntoutuksen ajalta eläkkeensaajien kuntoutusrahaa, joka on käytännössä suuruudeltaan 10 % kuntoutustuesta.

Myönnettäessä kuntoutustukea on mukana oltava hoito- tai kuntoutussuunnitelma. Suunnitelman puuttuessa kuntoutustuki voidaan myöntää suunnitelman tekoajaksi. Hoito- tai kuntoutussuunnitelma on osa B-lääkärintoimitusta. Suunnitelma tehdään joko sinun tai lääkärin aloitteesta yhdessä sinun kanssasi joko terveydenhuollossa, työterveyshuollossa tai työvoimatoimistossa. Myös kuntoutuslaitoksessa tehty kuntoutustutkimus tai -selvitys on riittävä kuntoutustukea ratkaistaessa.

Kuntoutustuella olevan ”työnhakijan” ansiotulojen vaikutus kuntoutustukeen harkitaan tapaus kerrallaan. Turvallisinta on pyytää ennakkopäätös asuinpaikkakuntasi Kelan toimistosta ja tehdä kuntoutussuunnitelma, jonka osana on työnteko.

KELAN TYÖKYVYTTÖMYYSELÄKE

Olet Kelan maksamalla työkyvyttömyyseläkkeellä, mikäli Kela maksaa suurimman osan eläkkeestäsi.

Kelan työkyvyttömyyseläkkeen saaja voi tehdä vähän ansiotyötä. Kansaneläkeläisissä ei ole tarkkaa määrää, jonka ylittävä palkka estäisi eläkkeen saamisen. Palkkatyön aloittamisesta on aina ilmoitettava Kelaan. Samassa yhteydessä kannattaa tarkistuttaa aloitettavasta työstä saatavan palkan mahdollinen vaikutus eläkkeeseen. Vaikutus riippuu työ-

suhteen pituudesta, palkan suuruudesta sekä siitä, onko eläkkeesi täysimääräinen vai ei.

- A) Lyhytaikaiset palkkatulot (joitakin kuukausia) eivät vaikuta eläkkeeseen, tästä esimerkkinä klubitalojen siirtymävaiheen työpaikat. Ilmoita kuitenkin aina omaan Kelan toimistoon palkkatyön aloittamisesta.
- B) Työkyvyttömyyseläkkeen saaja voi tehdä vähän ansiotyötä myös pidempään. Tällöin on ratkaisevaa, saako täysimääräistä Kelan eläkettä vai ei.

KELAN TÄYSIMÄÄRÄINEN TYÖKYVYTTÖMYYSELÄKE

Täysimääräisen Kelan työkyvyttömyyseläkkeen suuruus on vuonna 2004 on yksinäiselle 496,38 euroa/kk ensimmäisen kalleusryhmän kunnissa ja 475,73 euroa/kk toisen. Naimisissa olevan täysi kansaneläke on 436,74 euroa/kk ensimmäisessä ja 419,16 euroa/kk toisessa kuntaryhmässä. Jos Kelan eläke on pienempi, niin se ei ole täysimääräinen eläke. Kelan eläkettä alentavat työeläkkeet ja muut korvaukset esim. tapaturma tai liikennevakuutuskorvaukset. Täysimääräistä eläkettä et saa, jos muut eläkkeesi ovat yli 46,58 euroa/kk

ELÄKKEEN LEPÄÄMÄÄN JÄTTÄMINEN

Täydellä kansaneläkelain mukaisella työkyvyttömyyseläkkeellä olevalla on mahdollisuus jättää eläkkeensä lepäämään vähintään kuuden kuukauden ja enintään viiden vuoden ajaksi, jos hän ryhtyy ansiotyöhön ja ansaitsee vähintään 588,66 euroa kuukaudessa tai enemmän. Kahdelta ensimmäiseltä vuodelta, jolloin eläke on lepäämässä, hänelle maksetaan työtulojen ohella erityisvammaistuen suuruista tukea 335,09 euroa kuukaudessa (vuonna 2004). Jos työtulot jäävät alle 588,66 euron/kk, eläke palautuu. Eläkeoikeutta ei poisteta, ellei saajan terveydentilassa ole tapahtunut olennaista paranemista. Jos eläkkeen haluaa palautuvan lepäämään jättämisen aikana, siitä on tehtävä Kelan kirjallinen ilmoitus. Ilman ilmoitusta eläke päättyy viiden vuoden jälkeen.

TÄYSIMÄÄRÄISELLÄ KELAN TYÖKYVYTTÖMYYSELÄKKEELLÄ OLEVA VOI ANSAITA RAJOITETUSTI

Täydellä Kelan työkyvyttömyyseläkkeellä oleva henkilö voi ansaita palkkatuloa enintään 588 euroa ilman, että tulot vaikuttavat eläkkeen suuruuteen. Jos ansaitset enemmän, eläke jää lepäämään. Jos eläkkeen lepäämäänjättämisaikana tulot putoavat alle 588 euron kuukaudessa, eläke palautuu. Eläkkeen maksua ei keskeytetä, ellei saajan terveydentilassa ole tapahtunut olennaista paranemista.

JOS SAAT KELAN ELÄKETTÄ, JOKA EI OLE TÄYSIMÄÄRÄINEN

Työsuhteeseen perustuvan palkkatyön teko on mahdollista myös silloin, jos Kelalta saamasi eläke ei ole täysimääräinen, mutta sinun pitää selvittää paikallisesta Kelasta henkilökohtainen tulorajasi eli se, kuinka paljon voit saada palkkatuloa eläkkeen lisäksi. Tuloraja määräytyy sinun henkilökohtaisen tilanteesi mukaan.

ANSIOSIDONNAINEN TYÖKYVYTTÖMYYSELÄKE

Olet työeläkelaitoksen/kassan työkyvyttömyyseläkkeellä, mikäli suurin osa työkyvyttömyyseläkkeestäsi tulee työeläkelaitokselta.

Työeläkkeet jaetaan kahteen toisiaan täydentävään järjestelmään. Ansiotyössä oleva väestö on työeläkejärjestelmän piirissä ja maatalous- ja yksityisyrittäjät omien työeläkejärjestelmiensä piirissä. Molemmissa eläkejärjestelmissä on vanhuuseläke, työkyvyttömyyseläke, yksilöllinen varhaiseläke ja työttömyyseläke. Sovellettava työeläkelaki riippuu henkilön työpaikasta ja -suhteesta.

Kelan työkyvyttömyyseläke takaa vähimmäisturvan työkyvyttömälle henkilölle, joilla ei ole työeläkettä tai se ei ole riittävä. Kelan työkyvyttömyyseläkkeen määrä pienenee työeläkkeen määrän kasvaessa. Kun työeläke ylittää määrätyn rajan, Kelan eläkettä ei enää makseta.

ELÄKELAITOKSEN MAKSAMALLA ELÄKKEELLÄ OLEVA VOI ANSAITA RAJOITETUSTI

Mikäli saat täyttä työkyvyttömyyseläkettä, työansiot saavat nousta enintään 40 prosenttiin eläkkeen perusteena olevasta palkasta. Summa on laskennallinen, ja se pitää aina tarkistaa omasta eläkelaitoksesta. Laskelma kannattaa pyytää kirjallisesti. Työansioiksi sallittu summa myös muuttuu hieman vuosien kuluessa.

Täysi työkyvyttömyyseläke Enintään 40 % eläkepalkasta.

Osatyökyvyttömyyseläke Enintään 60 % eläkepalkasta.
Mahdollisuus saada Kelan vammaistukea.

Pyydä omat ansiorajasi työeläkelaitokselta.

TYÖKYVYTTÖMYYSELÄKKEEN KESKEYTTÄMINEN

Työeläkeyhtiön/kassan työkyvyttömyyseläkettä ei voi jättää lepäämään. Työeläkkeen voi keskeyttää, jos väliaikaisesti menee ansio-työhön, jossa eläkkeen tulorajat ylittyvät. Työeläkkeen keskeyttäminen tarkoittaa, että eläkkeen maksaminen lakkaa tietyksi ajaksi. Keskeyttämisajalta ei saa avustusta.

Harkitessasi työkyvyttömyyseläkkeen keskeyttämistä, ota yhteys aina ensin omaan työeläkelaitokseesi ja kysy asiasta lisää.

TYÖNANTAJAN TYÖELÄKEMAKSUA EI AINA MENE

Työeläkemaksua ei välttämättä mene, jos on palkkatyössä työeläkkeen aikana. Jos menet työhön eläkkeen ohella, tarkista omasta eläkelaitoksestasi pitääkö työeläkemaksua maksaa. Jos työnantajan ei tarvitse maksaa sinusta työeläkemaksuja, se helpottaa palkkaamistasi.

Parhaan asiantuntemuksen saat omasta eläkelaitoksestasi tai Eläketurvakeskuksesta (09 1511). Vasta tarkistuksen jälkeen työnantajasi voi olla maksamatta sinusta työeläkemaksuja.

KUNTOUTUSRAHA

Kuntoutusrahaa koulutuksen, kuntoutuksen, oppisopimuksen tai työhön valmennuksen aikana

Kela voi myöntää kuntoutusrahaa 16 – 64-vuotiaalle henkilölle silloin, kun hän osallistuu kuntoutukseen, jonka tavoitteena on edistää kuntoutujan työelämässä pysymistä, sinne palaamista tai pääsyä. Kuntoutusrahaa ei voi saada, jos käy työssä kuntoutuksen aikana tai on työttömänä työnhakijana.

Kuntoutusraha on eri asia kuin kuntoutustuki. Kuntoutusrahaa maksetaan kuntoutustuella tai työkyvyttömyyseläkkeellä oleville. Kuntoutusraha on kuntoutuksen tai opiskelun aikaista toimeentulon tukemista. Kuntoutusraha myönnetään useimmiten Kelasta. Muita mahdollisia maksajatahoja ovat sosiaali- ja terveydenhuolto sekä eläkelaitokset.

Kuntoutusrahan maksaminen edellyttää kirjallista päätöstä kuntoutuksesta tai opiskelupaikasta. Hyväksyttävä kuntoutus voi olla esimerkiksi kansaneläkelaitoksen, julkisen terveydenhuollon, kunnan sosiaalitoimen tai työterveyshuollon järjestämää.

Ammatillista kuntoutusta ovat Kelan kuntoutustutkimukset, työ- ja koulutuskokeilut, työkykyä ylläpitävä valmennus ja ammatillinen koulutus. Ammatillisena kuntoutuksena pidetään myös oppisopimuskoulutusta. Opintoihin liittyvänä kuntoutusrahana voidaan korvata edellä esitetyn lisäksi määräsunnan edestä opiskelumateriaaleja ja jonkin verran opiskeluun liittyviä matkoja.

Harkinnanvaraisella kuntoutusavustuksella voidaan tukea kuntoutujan työllistymistä kuntoutuksen jälkeen.

Kuntoutusraha on työkyvyttömyyseläkkeellä oleville 10 % eläkkeen määrästä.

Jos saa saman aikaisesti työmarkkinatukea tai opintorahaa, kuntoutusraha on 10 % näistä tuista.

Jos ei saa muuta tukea, kuntoutusraha on sairausvakuutuspäivärahan suuruinen.

Kuntoutusrahan lisäksi voidaan maksaa **ylläpitokorvausta** kuntoutukselta aiheutuneiden ylimääräisten kustannusten korvaamiseksi. Ylläpitokorvausta voidaan maksaa lähinnä avomuotoisen kuntoutuksen ajalta henkilölle, jonka kuntoutusrahan määrä on pieni.

Kuntoutusraha on veronalaista tuloa, ylläpitokorvaus on veroton. Kuntoutusrahaa maksetaan kuukausittain etukäteen. Kuntoutusrahaa kannattaa aina anoa ennen opiskelun tai kuntoutuksen alkamista, jos niiden kesto on yli 30 päivää. Kuntoutusrahaa voi anoa myös takautuvasti neljä kuukautta jälkikäteen.

Hakeminen

Kuntoutusrahaa haetaan Kelan toimistosta, josta saa myös tarkempaa tietoa. Hakemuslomakkeeseen liitetään B-lääkärintlausunto, josta tulee ilmetä sairauden nykytila, mahdollinen ennuste, sairauden aiheuttamat haitat työ- ja toimintakyvylle sekä kannanotto suunnitellun koulutuksen ja ammatin sopivuudesta sairauden kannalta.

Oppisopimus

Kuntoutusrahaa maksetaan oppisopimuskoulutuksen ajalta, jos työkyky on sairauden, vian tai vamman vuoksi olennaisesti heikentynyt. Oppisopimus on luonteeltaan työsuhde, jonka perusteella työnantajan on maksettava työehtosopimuksen mukaista palkkaa. Oppisopimukseen liittyvän työsuhteen aikana on voimassa palkkatyön vaikutukset eläkkeisiin ja muuhun toimeentuloturvaan.

Oppisopimuksen ajalta maksettava kuntoutusraha ei edellytä kuntoutuspäätöstä.

Oppisopimuskoulutuksen edellytyksenä on opiskelijan ja työnantajan allekirjoittama oppisopimus, jonka oppisopimustoimisto tai vastaava koulutuksen järjestäjä on hyväksynyt. Kuntoutusraha maksetaan työnantajalle sen maksamaa palkkaa vastaavalta osalta. Kuntoutusraha maksetaan työnantajalle siltä osin kuin tämä maksaa palkkaa oppisopimuskoulutuksessa olevalle työssäoloajalta. Vuosiloman ajalta kuntoutusrahaa ei makseta. Teoriakoulutusjaksojen ajalta kuntoutusraha maksetaan opiskelijalle.

Oppisopimuksesta lisätietoja kunnissa olevista oppisopimustoimistoista ja Kelasta.

Omvastuu aika

Kuntoutusrahaa maksetaan omavastuuajan jälkeen. Eläkettä saavan omavastuu aika on 30 päivää, tätä lyhyemmille kuntoutus tai opiskelujaksoille kuntoutusrahaa ei myönnetä.

MITEN KÄY AVUSTUKSILLE, JOS SAA PALKKAA?

SAIRAUSPÄIVÄRAHA

Jos sairastut palkkatyössä ollessasi, sinulla on oikeus sairauspäivärahaan. Eläkkeellä oleminen ei vaikuta sairauspäiväraha-oikeuteen, jos sairastut työsuhteen voimassa ollessa (laki muuttunut 1.4.2002).

ASUMISTUKI JA MUUT AVUSTUKSET

Säännölliset palkkatulot vaikuttavat asumistukeen ja toimeentulotukeen. Näissä ilmoitusvelvollisuus tulojen muuttuessa on sinulla, avustuksen saajalla.

Epäsäännöllinen ja vähäisen palkkatyön tekeminen ei yleensä vaikuta asumistukeen.

Lisätietoja saat Kelan paikallistoimistosta.

TOIMEENTULOTUKI

Palkkatulot vaikuttavat yleensä aina vähentävästi toimeentulotuen suuruuteen. Toimeentulotuen saajan velvollisuus on ilmoittaa palkkatulonsa hakiessaan toimeentulotukea.

MISTÄ HAKEA TYÖTÄ?

Työn hakijan oma aktiivisuus ja innostus työn saantiin on aina ratkaisevaa. Työtä voi hakea monista eri paikoista. Parhaiten työtä etsivä kuntoutuja pääsee työpaikkoihin erilaisten tukien tai tukipalvelujen avulla. Osa työpaikoista on avoinna työvoimatoimistoissa ja lehdissä.

Vajaakuntoisten tai vaikeasti työllistyvien ihmisten avuksi on perustettu lukuisia projekteja ja toimipaikkoja. Työn voi löytää myös kysymällä suoraan mahdollisilta työn tarjoajilta. Lisäksi työvoimahallinto palvelee kaikkia työnhaussa.

Kuntoutustuella tai työkyvyttömyyseläkkeellä olevat henkilöt

Kuntoutustuella tai työkyvyttömyyseläkkeellä oleville työtä haluaville henkilöille on jonkin verran erilaisia valmennus- ja työllistymispalveluja.

**Kysy: työkeskuksesta
sosiaalitoimistosta
oppilaitoksista
mielenterveysyhdistyksistä
klubitaloista
osuuskunnista
muista yhdistyksistä**

Osa pääasiassa työttömille tarkoitetuista projekteista voivat ottaa asiakkaikseen myös kuntoutustuella tai työkyvyttömyyseläkkeellä olevia. Osallistumismahdollisuuksia kannattaa kysyä suoraan projektien vetäjiltä.

- Mikäli sinulla on mahdollisuus käyttää internetiä voit katsastaa työministeriön avoimet työpaikat (www.mol.fi). Voit myös itse ilmoittautua työministeriön sivuille työnhakijaksi.
- Työvoimatoimistoissa on työnhaun avuksi itsepalvelupäätteet, joista voi löytyä työmahdollisuuksia (työvoimatoimistoissa voit saada opastusta internetin käytöstä).
- Ota selvää, minkälaisia työllistymismahdollisuuksia on paikkakuntasi yrityksissä, järjestöissä tai osuuskunnissa. Näistä saat tietoa myös työvoimatoimistosta, mutta mikä estää sinua olemasta yhteydessä myös suoraan näihin.
- Voit hakea tietoja työpaikoista suoraan erilaisten yritysten- ja järjestöjen kotisivuilta, kunnan sosiaalitoimelta ja lehtien työpaikkailmoituksista. Hyvä lähde on myös puhelinluettelon keltaiset sivut tai paikalliset järjestöluettelot.
- Ei pidä unohtaa kysyä sukulaisilta tai kavereilta mahdollisista työpaikoista.

- Mikäli paikkakunnallasi on klubitalo, tuetun työllistymisen palvelu tai suojatyökeskus, voivat ne olla mahdollisuuksia päästä kiinni työelämään. Soita niihin ja kysy mahdollisuuksista.
- Työharjoittelu jossain työpaikassa voi auttaa alkuun
- Työtoiminnassa voi aluksi kokeilla jaksamistaan

TYÖLLISTYMISTÄ TUKEVAT PALVELUT

TYÖKOKEILU TAI TYÖHÖNVALMENNUS TYÖPAIKALLA

Työkokeilu työpaikalla on joustava ja riskitön keino selvittää vaajakuntoisen työnhakijan soveltuvuutta. Tavoitteena voi olla esimerkiksi soveltuvuuden varmistaminen ennen mahdollista työsuhdetta tai vamman/sairauden vaikutuksen arvioiminen työtehtävissä suoriutumisessa.

Työkokeiluun osallistuva ei ole työ- tai muussa palvelussuhteessa työnantajaan. Vakuutuksesta huolehtii työkokeilun tai työhönvalmennuksen järjestäjä.

Ennen työkokeilun tai työhönvalmennuksen alkamista tehdään kirjallinen sopimus 1 – 3 kuukauden ajaksi, jota tarvittaessa voidaan jatkaa 6 kuukauteen asti. Sopimuksen osapuolina voivat olla Kela tai vakuutusyhtiö sekä työkokeiluun osallistuva ja työkokeilupaikan antaja. Voit anoa mahdollisuutta työkokeiluun Kelasta tai eläkevakuutusyhtiöstäsi.

KELAN TYÖHÖN KUNTOUTUS TYÖKESKUKSISSA

Useissa työkeskuksissa on Kelan työhön kuntoutusta. Työhön kuntoutusjakso kestää yleensä vuoden. Voit kysyä itseäsi läheltä olevasta työkeskuksesta mahdollisuutta työhön kuntoutukseen.

TYÖVOIMATOIMISTON PALVELUT ELÄKKEELLÄ OLEVALLE

Voit ilmoittautua paikalliseen työvoimatoimistoon työnhakijaksi. Et kuitenkaan voi saada työvoimapoliittisia tukia (työllistymistukia) eikä työttömyyspäivärahaa. Se millaisia muita työvoimapalveluja voit saada, on työvoimatoimiston harkinnassa. Muiden palvelujen, toimenpiteiden tai etuuksien epäämistä asiakkaan työkyvyttömyyden perusteella voidaan pitää lainvastaisena. Kannattaa kysyä palveluista.

Jos olet kuntoutustuella, voit ilmoittautua paikalliseen työvoimatoimistoon työnhakijaksi.

Eläkkeensä lepäämään jättäneen henkilön työllistymistä voidaan harkinnanvaraisesti edistää myös työllistämistuella. Mahdollisuutta kannattaa kysyä työvoimatoimistosta.

TYÖTOIMINTA

Työtoiminnalla tarkoitetaan toimintakyvyn ylläpitämistä ja sitä edistävää toimintaa. Kyse ei ole palkkatyöstä. Työtoimintaan voi osallistua työkyvytön henkilö, jolla ei ole vammasta tai sairaudesta johtuen mahdollisuuksia osallistua työsuhteiseen työhön ja jonka toimeentulo perustuu pääosin sairauden tai työkyvyttömyyden perusteella myönnettäviin etuuksiin. Näitä etuuksia ovat työkyvyttömyyseläke, kuntoutustuki ja sairauspäiväraha – ei työttömyyskorvaus.

Työtoimintaan osallistuva henkilö ei ole työsopimuslain mukaisessa työsuhteessa toiminnan järjestäjään tai palvelun tuottajaan.

Työtoiminnasta maksettava korvaus on verolakien mukaan verotonta avustusta. Työtoiminnasta, jossa ei ole työsuhdetta maksetaan enintään 9 euroa/työpäivä. (muuttunut 1.3.2003) Keskimäärin työpäiviä on kuukaudessa 21. Korvausta voi maksaa julkinen yhteisö (kunta) tai yleishyödyllinen yhteisö (yhdistys). Työtoimintaa tekevän henkilön ja

työtoiminnan järjestäjän (yhdistys) välillä on syytä tehdä kirjallinen sopimus työtoimintaan osallistumisesta. Työtoimintakorvausta ei voi maksaa yritys.

Työtoiminnasta maksettava korvaus ei vaikuta eläkkeisiin. Työtoimintakorvaus ei vaikuta eläkkeellä olevan henkilön asumistukeen (laki muuttunut 1.1.2003). Korvaus voi vaikuttaa toimeentulotukeen, mutta toimeentuloasetuksen mukaan kunnalla on oikeus jättää työtoiminnan perusteella saatava avustus ottamatta huomioon toimeentulotukea määrättäessä.

AVOTYÖTOIMINTA

Avotyötoiminta on työtoiminnan yksi muoto. Avotyötoiminnassa työskennellään tavallisella työpaikalla siten, että tehtävät on räätälöity työntekijän kykyjen mukaan. Työpaikalle nimetään henkilö, joka ohjaa ja seuraa työtehtävien suorittamista.

Avotyötoiminnan järjestäjä on julkinen yhteisö (kunta) tai yleishyödyllinen yhteisö (yhdistys), joka maksaa siitä korvausta. Avotyötoiminnassa toiminnan järjestäjä (yhdistys) tekee kirjallisen sopimuksen työtoimintaan osallistuvan kanssa. Lisäksi työtoiminnan järjestäjä (yhdistys) tekee kirjalliset sopimukset sen työpaikan kanssa, jossa työtoiminta tapahtuu.

Työtoiminta ei ole työsuhteista palkkatyötä, vaan siitä maksettava korvaus on verolakien mukaan verotonta avustusta samalla tavoin kuin muusta työtoiminnasta. Työtoimintakorvausta ei voi maksaa yritys. Avotyötoiminnasta työtoimintaraha on verotonta tuloa eikä se vaikuta muihin veronalaisiin etuuksiin eikä eläkkeen saajan asumistukeen. Vuonna 2003 yleinen työosuusraha on 9 euroa/päivä.

Lisätietoja:

Työvoimatoimistot, saatavana myös työnhakuopasta

Kansaneläkelaitoksen (Kelan) toimistot

Työeläkelaitokset

Mielenterveyden keskusliitto

www.mtkl.fi

**Mielenterveyden
keskusliitto**

Malmin kauppatie 26
00700 Helsinki
Puh. (09) 351 600
Fax (09) 351 4364
etunimi.sukunimi@mtkl.fi